

KELIAUJANČIO VIENUOLIO DIENORAŠTIS

11 dalis, 4 skyrius

Balandžio 1 - 10, 2010 *Šrila Indradjuma Svamis*

Pridenk mane

Po dviejų mėnesių pamokslavimo ir aukų rinkimo Jungtinėse Valstijose buvau pasiruošęs pailsėti, tad kai Svarūpa Damodara dasa, Durbano šventyklos prezidentas Pietų Afrikoje, pakvietė mane balandžio mėnesį atvykti į ratha-jatrą, pasinaudojau šia galimybe.

Atlantos oro uoste užsiregistravęs skrydžiui praeidamas grupelę jaunų jūrų pėstininkų ėjau link įlaipinimo vartų.

- Ei, žavus vaikine! – sušuko vienas. – Kur trauki?

Pasisukau į jį.

- Žavus vaikine? – paklausiau.

- Taaip, širdelė, - pasakė jis. – Turiu galvoje suknelę. Jis tiesiog stulbinanti. – Kiti jūrų pėstininkai prapliupo kvatoti.

Nuėjau ten, kur jie sėdėjo.

- Tai mano dvasiniai drabužiai, kareivi, - pasakiau. – Esu vienuolis.

Kitas jūrų pėstininkas nusijuokė.

- Vienuolis? – paklausė jis. – Su rožine marška?

- Ar taip jus ten auklėja, vaikinai? – atšoviau. – Esate elitinės kovinės grupuotės dalis, tarnaujate vienai iš didžiausių pasaulio šalių.

- Cha! – pašiepė jūrų pėstininkas. – Ką žinai apie tarnybą savo šaliai? – pasakė jis ryškiu pietietišku akcentu.

Pervėriau jį žvilgsniu.

- Pirmasis batalionas, - pasakiau, - Alfa kuopa, 2066 būrys. Baigiau Pandletono kareivinėje, 1969 kovo 16.

- Tikrai? – paklausė vienas iš jų. – Ar kovojai Vietname?

- Ne, - atsakiau. – Kai mano dalinys išplaukė, sirgau. Visi mano būrio vaikinai buvo užmušti pasaloje pirmąją mūšio savaitę. Toliau mokiausi Jungtinėse Valstijose ir tapau instruktoriumi.

Pirmasis mane pašaukęs vaikinai norėjo kažką sakyti, tačiau kitas jūrų pėstininkas sustabdė jį.

- Palik jį ramybėje, Markai, - pasakė jis. – Jis savo atitarnavo.

Kiti linktelėjo sutikdami.

Pasisukau į Marką.

- Dėl to jūs kovojate, jūrų pėstininke, - pasakiau. – Demokratija reiškia turėti pasirinkimą. Galime pasirinkti lyderius, idealus ir religiją. Aš pasirinkau Krišnos sąmonę.

- Mano pusbrolis krišnaistas, - pasakė vienas iš vaikinių. Truputį žinau apie jūsų tikėjimą. Vienas iš pirmųjų jūsų religijos jaunuolių buvo karys. Jis kovėsi didžiuliame mūšyje.

Nusišypsojau.

- Ardžuna, - pasakiau.

- Taip, toks buvo jo vardas, - atsakė vaikinai.

Atsisėdau.

- Turiu mokinį, kuris yra jūrų pėstininkas ir du kartus kovėsi Irake, - pasakiau.

- Kitą mėnesį išvykstame į Afganistaną, - pasakė vienas iš vaikinių, kai jie susispietė aplink mane.

- Koks jūsų mokinio vardas? – paklausė kitas.

- Kapitonas Anthony Alexander, - atsakiau. – Jis vadovauja trimis šimtams žmonių komunikacijos įguloje, Pirmajame jūros pėstininkų divizione.

- Į ką jis panašus? – paklausė vienas iš jūros pėstininkų.

- Į Ardžuną, - atsakiau.

Vaikinai iškėlė ranką virš galvos, o aš džiaugsmingai ją sumušiau savąja. Pažvelgiau į laikrodį.

- Gaila, vaikinai, - pasakiau, - bet man reikia eiti.

- Ei, - pasakė vienas iš jų, - pasilikite truputį ilgiau.

- Mano lėktuvas išskrenda po dvidešimties minučių, - pasakiau atsistodamas. – Saugokite ten galvas.

Kai tolau nuo jų, Markas pribėgo ir ištiesė ranką.

- Atleiskit, pone, - pasakė jis. – Buvau nepagarbus.

Stipriai paspaudžiau jo ranką.

- Nieko tokio, kareivi, - pasakiau. – Semper Fi! (Visada ištikimas!, JAV jūros pėstininkų moto, vert. past.)

Jūros pėstininkas, žinojęs apie Ardžuną, pamojavo.

- Harė Krišna, pone! – sušuko jis.

Po šešiolikos valandų atvykau į Johanesburgą ir persėdau į jungtinį skrydį į Durbaną, ten mane pasitiko nedidelis būrelis bhaktų.

- Kaip sekasi ruošti ratha-jatrai? – paklausiau Svarūpa Damodaros.

- Labai gerai, - atsakė jis. – Ačiū, kad atvykote.

- Man reikėjo poilsio, - pasakiau, tačiau žinojau, kad nebus daug laiko ilsėtis per festivalį.

Kai išėjome iš oro uosto, pastebėjau daug reklamos apie įvyksiantį Pasaulinį Futbolo čempionatą.

- Panašu, kad visa Pietų Afrika išsiruošė į čempionatą, - pasakiau. – Ar viskas paruošta?

- Daugmaž, - atsakė Svarūpa. – Žinoma, visuomet yra nusikaltimo galimybė. Pietų Afrikoje labai didelis nusikalstamumas, daug prievartavimų ir užpuolimų. Daug daugiau nei kitose šalyse.

- Ar dėl to užsieniečiai gali apsispręsti neatvažiuoti į čempionatą? – paklausiau.

- Nemanau, - pasakė jis. – Šiais metais tikimasi šešiolikos milijonų turistų. Statistika rodo, kad dauguma nusikaltimų įvyksta tarp Pietų afrikiečių. Jei puolami turistai, tai dažniausiai būna smulkios vagystės.

- Deja, - tęsė jis, - daug mūsų bhaktų patyrė vienokį ar kitokį nusikaltimą savo atžvilgiu –

įsilaužiamąją vagystę, smurtinį automobilio pagrobimą, vagystę ir pan. Vienai šeimai tai nutiko vos prieš dvi dienas.

- Kas įvyko? – paklausiau.

- Bhaktui važiuojant iš darbo namo, prityrusi, gerai koordinuota nusikaltėlių gauja, apsimetusi policininkais privertė jo mašiną sustoti kelio pakraštyje, - pradėjo Svarūpa. - Jie mojavo didelio kalibro šaunamaisiais ginklais. Jie pasakė, kad jis tiriamas dėl sukčiavimo, ir jiems reikia apieškoti jo namus. Jie surakino bhaktą antrankiais, įsisodino į savo automobilį ir nuvežė prie jo namų.

- Kai jie ten nuvyko, kiti nusikaltėliai, taip pat apsimitę policijos pareigūnais, laukė lauke. Jie įsivedė bhaktą į jo namus, greitai surišo jo mamą, seserį ir jos šešių mėnesių kūdikį. Po to jie pradėjo naršyti po visą namą ieškodami grynųjų pinigų, brangenybių ir šaunamųjų ginklų. Nieko neradę pradėjo grasinti nužudysią visą šeimą, jei nepasakys, kur laiko savo vertybes.

- Bhaktas pasakė, kad jie nelaiko vertybių namuose ir maldavo išsaugoti jų gyvybes. Sukčiai nukreipė ginklus į šeimą, o ant kūdikio galvos uždėjo plastikinį maišelį. Tuo tarpu lyderis toliau naršydamas kambarius priėjo prie šeimos altoriaus su Šrilos Prabhupados, Krišnos ir Viešpaties Čaitanjos paveikslėliais.

- Jis sušuko kitiems: „Nieko jiems nedarykite. Tai Harė Krišna bhaktai. Jie maitina mūsų žmones spalvotųjų miesteliuose. Jie duoda mūsų vaikams maisto. Nuleiskite ginklus.“

- Vienas iš gaujos nuėmė plastikinį maišelį nuo kūdikio galvos ir sudavė per nugarą, kad jis vėl pradėtų kvėpuoti. Tuomet lyderis įsakė visiems išeiti ir pridūrė: „Viską, ką paėmėte, padėkite atgal.“

- Išeidami gaujos nariai sumetė į krūvą ant grindų kelis laikrodžius, keletą įrankių ir įvairių monetų. Išeidamas pro priekines duris lyderis pasisuko ir pasakė: „Atsiprašau. Nežinojome, kas esate.“ Po akimirkos jie jau lėkė šalin didžiuliu greičiu.

- Mūsų „Maistas kūnui ir sielai“ programos dalyviai daugiau nei dvidešimt metų dalina prasadą skurdžiose vietovėse netoli Durbano. Vargingieji afrikiečiai tai labai vertina. Ką manote, Maharadža?

Linktelėjau.

- Taip, - atsakiau. – Šrilos Prabhupados vizija buvo tobula, kai jis praeito amžiaus 8-to dešimtmečio pradžioje pradėjo prasado platinimą. Jis tai pavadino slaptu Viešpaties Čaitanjos ginklu.

- Iš tiesų, - pasakė Svarūpa, - „Maistas kūnui ir sielai“ komanda tikisi, kad vyksite kartu su jais, kol esate čia.

- Man būtų garbė ir malonumas, - atsakiau.

- Turėsite policijos apsaugą, - pasakė jis.

- Ar tai būtina? – paklausiau. – Maniau, kad afrikiečiai mus mėgsta.

- Dauguma taip, - atsakė jis, - tačiau visuomet yra kriminalinių elementų. Ir jie ne visuomet gali būti tokie nuolaidūs, kaip tie, kurie bandė apvogti bhakto namus. Du iš mūsų kongregacijos narių buvo užmušti per panašias vagystes.

Po trijų dienų, kai „Maistas kūnui ir sielai“ komandos nariai į furgoną sukrovė didžiulius puodus šviežiai pagaminto prasado, konsteblis įsisodino mane į patrulinį policininko automobilį. Po minutės visi pajudėjome dalinti prasado kaimiškame Kvazulu-Natale, kuriame gyvena beveik devyni milijonai zulu.

- Ačiū, kad atvykote, - pasakiau konstebliui.

- Polas mano vardas, - pasakė jis ištiesdamas ranką. – Vienas malonumas.

Jis pažvelgė į didžiulį Canon EOS fotoaparata, kabantį man ant kaklo.

- Jums prireiks manęs, - pasakė jis, - vien jau tam įmantriam fotoaparatai apsaugoti, kurį nešiojatės.

- Taip, - atsakiau. – Jis tikrai truputį atsikišęs. – Aš šiek tiek susigūžiau.

- Nesijaudinkite, - pasakė Polas.

Nužvelgiau jį. Mačiau, kad man nėra ko bijoti. Jis buvo aukštas keturiasdešimtmetis afrikietis ir atrodė stiprus kaip jautis. Prie jo diržo kabojo revolveris, du buteliukai su ašarinėmis dujomis ir pora antrankių. Ant skydo už jo galvos gulėjo medžioklinis šautuvas, užtaisytas ir su nuleistu saugikliu.

Negalėjau atitraukti akių nuo ginklų sandėliuko.

- Ar kada nors naudojatės šiais dalykais? – paklausiau.

- Visą laiką, - pasakė jis, nenuleisdamas akių nuo kelio.

Pažvelgiau į platų šešių colių (apie 15 centimetrų, vert.past.) randą ant jo dilbio.

- Iš kur tai? – paklausiau.

Polas nusišypsojo.

- Darbo kasdienybė, - atsakė jis.

Po valandos pasukome iš greitkelio į vingiuotą kelią, vedantį į Tūkstančio Kalvų slėnį, o dar po pusvalandžio atvykome į vaizdingą, bet skurdų kaimą.

- Čia padaroma daug nusikaltimų, - pasakė Polas. - Jie grobia parduotuves puolimui naudodami AK 47 šturmo automatus vien tam, kad gautų kelis pakelius cigarečių.

Kaip tik tuo metu pradėjo traškėti jo racija. Polas atidžiai klausėsi ir papurtė galvą.

- Šiuo metu kaip tik vyksta apiplėšimas, - pasakė jis, - vos trys šimtai metrų nuo čia.

Gerklėje lyg kamštis užstrigo.

- Ar važiuosime ten? – paklausiau.

- Ne, - atsakė jis ramiai. – Niekuomet nevažiuojame vieni. Turėtume būti bent jau trise patroliniame automobilyje. Netgi tuomet reiktų įvertinti padėtį. Jei jų pranašesni šaunamieji ginklai, o taip dažniausiai būna, mes laikomės atokiai.

Neprivažiavę šimto metrų iki nusikaltimo vietos, pasukome prie išsirikiavusių mažų namelių. Ten tik keletas žmonių vaikštinėjo aplinkui. Kai tik mes sustojome, iš furgono iššoko bhaktas ir pasigriebė ruporą.

- Prasad! Prasad! Prasad! – sušuko jis.

Staiga iš namų pradėjo plūsti žmonės, netgi bėgo iš kito kaimo galo. Vaikai su puodukais, dubenėliais, lėkštėmis ir net puodais bėgo gatve.

Vaikai šypsojosi ir juokėsi stumdydamiesi ir skindamiesi kelią ilgoje eilėje, laukiančioje dalinimo pradžios. Tada bhaktas išlipo iš furgono ir su būgnais bei karatalais pradėjo kirtaną. Visi zulu vaikai pradėjo kartu šokti ir dainuoti.

Man iš nuostabos išsiplėtė akys.

- Jie netgi moka žodžius! – pasakiau.

Polas apžiūrinėjo minią ir aplinkinę teritoriją, stebėdamas, ar viskas ramu. Jis pasisuko į mane.

- Ir kodėl turėtų nemokėti? – paklausė jis. – Jūsų žmonės dalino maistą ir dainavo šią dainą jų tėvams, kai šie buvo paaugliai.

Prasidėjo tikra suirutė, kai bhaktai pradėjo dalinti troškinį iš ryžių, pupelių ir daržovių. Mačiau, kaip daug vaikų prisipildydavo savo lėkštes ir tuoj pat stodavosi atgal į eilę. Šypsojasi stebėdamas, kai jie valgydavo judėdami į priekį, o kai prieidavo jų eilė, jie ištiesdavo tuščius dubenėlius prašydami dar. Kai kurie eidavo tris ar keturis kartus.

Polas akimis stebėjo minią, o ranką laikė ant ginklo.

- Tai ypatingai prastas rajonas, - pasakė jis. – Prieš keletą mėnesių nusivijau nusikaltėlių gretimo kaimo krūmus. Jis staigiai išsoko vos per du metrus priešais mane ir keturis kartus iš arti iššovė.

- Kas įvyko? – paklausiau.

Polas sukikeno.

- Jis nepataikė, - pasakė jis.

Tuomet jo veidas surimtėjo.

- Tačiau tai nebuvo sėkmė, - pasakė jis. – Tai Viešpats iš viršaus stebėjo mane.

- Taigi esate religingas žmogus, - pasakiau.

Polas šypsojosi.

- Taip, pone, esu religingas, - pasakė jis. – Kiekvieną kartą pradėdamas veikti pažvelgiu į dangų ir sakau Viešpačiui: „Pridenk mane“.

- Tai nuostabu, konstebli, - pasakiau.

- Tai vienintelis paaiškinimas, kodėl aš vis dar čia, - pasakė jis. – Aš tikrai tai žinau.

Grupelė jaunų vyrų pajudėjo link manęs.

- Stebėkite savo fotoaparata, - pasakė Polas, tyrinėdamas slėnį. – Darome, ką galime, tačiau šie žmonės dideli vargšai, taigi nusikaltimai dažni. Nedaugelis rizikuoja čia atvykti ir padėti jiems, kaip jūs tai darote.

- Dabar situacija taip suprastėjo, kad kaimiečiai paėmė teisingumą į savo rankas. Kai jie pagauna vagį ar narkotikų platintoją, pririša jį prie telefono stulpo ir primušą negyvai. Tada jie sudeda visus jo ginklus aplink jį ant žemės. Niekas nedrįsta paimti šių ginklų.

- Papasakok man, - paprašiau, - ar čia visuomet pavyksta pagauti nusikaltėlių? Ar jie kartais pasprunka?

- Kartais jie slepiasi krūmuose, - atsakė jis, mosteldamas į tankius sąžalynus supančius kaimelį. – Kai tai įvyksta, pasikviečiame būrį šunų. Nusikaltėliai bijo mūsų šunų, taigi bando nušauti gyvūnus iš ten, kur slepiasi. Būtent tada mes einame ir suimame juos. Tačiau tai ne visuomet pavyksta.

- Kodėl?

- Praeitą savaitę pasukau į krūmus norėdamas sučiupti žmogų, kai staiga atsitrenkiau į bičių avilį, - pasakė jis. – Per kelias akimirkas bitės apsupo mane ir sugėlė nuo galvos iki kojų. Vyrukas pabėgo, o aš keletą dienų praleidau ligoninėje.

Po dviejų valandų bhaktai furgone supakavo tuščius prasado konteinerius ir su muzikos instrumentais sušoko į vidų. Tik tuomet, kai visi buvo viduje, Polas davė ženklą, kad galime grįžti į patrulinį automobilį. Netrukus mes lėkėme žemyn nuo kalvos į pagrindinį greitkelį.

- Čia jie myli jus, vyručiai, - pasakė Polas. – Girdėjau, kad išdalinate tris tūkstančius lėkščių maisto kasdieną, ir tai tęsiasi daugybę metų. Vieną dieną visa tai atsipirks.

- Tai jau atsipirko, - pasakiau aš, galvodamas apie gaują, kuri pasigailėjo bhakto šeimos.

- Jei kada nors jums, vyručiai, prireiks mano tarnystės, tiesiog paskambinkite, - pasakė Polas, kai mes pasukome į greitkelį. – Esu visuomet laimingas galėdamas prisidėti.

- Ačiū, konstebli, - atsakiau.

Po valandos, kai priartėjome prie šventyklos, Polas pasisuko į mane.

- Pone, - pasakė jis, - ar jūs nieko prieš, jei paklausiu, kokia tos dainos prasmė, kurią jūs visi dainuojate? Žinote, ta, Harė Krišna?

Akimirką pagalvojau.

- Ji reiškia: „Pridenk mane“, - atsakiau.

Polas nusišypsojo nuo ausies iki ausies.

Tą vakarą prisiminiau, ką prieš daug metų pasakė Nelsonas Mandela, kalbėdamas didžiuliame „Maistas kūnui ir sielai“ susirinkime:

„Kitas svarbus blokas naujai demokratijai – meilė ir geranoriškumas, kuriuos rodome vienas kitam. Tai masakhanės dvasia – suburti visus kartu (masakhanė – politinis Pietų Afrikos solidarumo lozungas, vert. past.). Ir tai taip pat dvasia šios dienos festivalio, suorganizuoto „Harė Krišna Maistas kūnui ir sielai“.